

[Kjeld Olesen.]

andre med, den demonstration, som nogle gange kun har været forsøgt arrangeret, hver gang der er tale om, at vi i folketinget griber ind over for ting, og på en måde, som altså også denne gang har været så stærkt kritiseret af hr. Knud Jespersen?

Det er muligt, at det er fiaskoen fra marts måned, der ligesom har fået de pågældende til at tøve. Jeg tror nu, forklaringen ligger et andet sted. Jeg tror snarere, den ligger i, at man ikke har haft respons på arbejdspladserne, fordi man ude på arbejdspladserne udmærket godt ved, hvad det er, der står på spil, fordi man ved, at med de politiske muligheder har man i det forlig, man har indgået her, fået det, det overhovedet var muligt at få. Derfor ønsker arbejdspladserne ikke i denne situation at lade sig repræsentere af den lille selvbestaltede elite, som almindeligvis fisker i rørt vand.

Jeg vil gøre en gentagelse af, hvad jeg sagde under førstebehandlingen. Når vi ved den endelige afstemning i dag har vedtaget de mange punkter i forliget, har vi ikke dermed afskaffet arbejdsløsheden. Vi har derimod erkendt, at der er begrænsninger. Vi har sagt: målsætningen med det, vi laver, er at skaffe 45.000-50.000 i arbejde, at nedbringe arbejdsløshedsprocenter, der ellers med udsigterne for næste vinter ville være adskilligt højere.

Så vil jeg endelig sige én ting til. Nu er hr. Erhard Jakobsen her ikke. Det var han ved førstebehandlingen, og da lyttede jeg meget interesseret til forskellige af hans bemærkninger. Hvis ikke jeg husker meget fejl, så sagde hr. Erhard Jakobsen et eller andet om, at ved at socialdemokratiet er indgået i dette forlig, så har man accepteret, jeg tror, udtrykket var det privatkapitalistiske samfund. Nu ser jeg, hr. Brusvang nikker. Nu kan man selvfølgelig udlægge tingene på mange måder; jeg kunne også sige, at ved at hr. Erhard Jakobsen har indgået dette forlig, har han accepteret principperne i den demokratiske socialisme, men det vil vel nok være for absurd en forestilling, så den vil jeg afstå fra.

Jeg vil godt understrege én ting: socialdemokratiet har altid stået og vil altid stå ved et løfte. Vi har altid sat en ære i at holde et forlig. Det vil vi også gøre denne gang, men vi vil ikke fraskrive os retten til at sige, at

vi ikke har løst problemerne med disse vedtagelser på længere sigt. Vi har — det må vi erkende — i en akut og påtrængende situation brugt de mere traditionelle midler, men vi har behov for, at vi ligesom graver dybere. Bag ved vore vedtagelser i dag ligger stadig væk behovet for en virkelighedsnær analyse, så virkelighedsnær, som sådan én nu engang kan blive, hvor man vurderer udsigterne på længere sigt, altså det, der venter os, når vi forhåbentlig om 1-2 år er ovenpå igen. Og der ligger et behov for, at vi så prøver at finde de nødvendige midler. Hvordan kan vi under ændrede vilkår leve op til målsætningen: at skaffe arbejde til alle?

Det, vi behandler i dag, er et vigtigt skridt. Vi skal tage dette skridt, men vi skal vide, at det ikke bliver det sidste.

Poul Hartling (V):

Af de mange punkter på dagsordenen i dag skal jeg tillade mig at gøre nogle bemærkninger om det første punkt, mens venstres politiske ordfører vil tage sig af de øvrige.

Udgangspunktet for de forslag, der her drøftes, og for hele det politiske forlig er arbejdsløsheden. Den har vokset sig så stor, at alle ansvarlige kræfter må enes om at gøre, hvad der er muligt, for at komme den til livs. Arbejdsløshedstallene er i sommermånederne kommet op på tal, der må kalde på indsats, dels fordi disse tal i sig selv er uhyggelig store, dels fordi de varsler om arbejdsløshedstal til vinter, som vi ikke har kendt til siden 1930erne.

Over for denne alvorlige situation er der blevet enighed mellem et stort flertal i folketinget om en lovgivning, som både på kort og lang sigt skulle have en gavnlig virkning på produktion og beskæftigelse.

Venstre har i sommer udarbejdet en sammenhængende plan, som vi har kaldt helhedsplan II. Det første afsnit i denne plan hedder omkostningspolitik. Det er venstres opfattelse, at en af de vigtigste hjemlige årsager til arbejdsløsheden er den forringede konkurrenceevne, som igen er et resultat af, at det danske omkostningsniveau er blevet skruet for højt op.

Det vigtigste middel imod arbejdsløsheden må derfor være en beslutsom indsats for at stabilisere omkostningerne. Naturligvis er de andre dele af kriselovgivningen også vig-